

- 1. _____ מוגרבי, ת"ז _____
- 2. _____ שאהין, ת"ז _____
- 3. _____ שאהין, ת"ז _____

4. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זצלברגר
 ע"י ב"כ עוה"ד אנדרה רוזנטל ו/או מוסטפא יחיא
 מרח' צלאח א-דין 15, ת"ד 38788 ירושלים 95908
 טלפון 6280633 פקסימיליה 6283312

בעניין

נגד

מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

ע"י פרקליטות המדינה – משרד המשפטים

המשיב

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין את המשיב לבוא וליתן טעם מדוע אין הוא מחזיר את גופת אחיהם של העותרות 1 עד 3 לקבורה ליד מחנה פליטים עאידה, נפת בית לחם.

בשל מהות העתירה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע דיון בהקדם.

העתק העתירה מועבר יחד עם הגשתה לבית המשפט הנכבד לידי פרקליטות המדינה.

ואלה נימוקי העתירה:

- 1. א. עותרות מספר 1 – 3 הינן אחיותיו של המנוח _____ אבו עודה, ת"ז _____ העותרות מספר 1 – 3 ראו וזיהו את גופת אחיהם המנוח ביום 3.3.04 במכון הלאומי לרפואה משפטית באבו כביר. יצויין כי העותרות ראו את הגופה רק לאחר הגשת עתירה לבית המשפט הנכבד הזה, בג"צ 1900/04, וכי הן ראו את הגופה יום לפני הדיון שהיה קבוע בפני בית המשפט הנכבד. לאור זאת לא התקיים דיון בעתירתן הקודמת. העתק החלטת בית המשפט הנכבד בעניין זה רצ"ב ומסומן באות ע' 1.

- ב. עותרות מספר 1 – 3 ואמן, _____, אבו עודה, ת"ז מספר _____, מעוניינות לקבור את המנוח בגדה המערבית, ליד מחנה פליטים עאידה.
- ג. עותרות מספר 1 – 3 ויהוי את אחיהן לאחר שהן ראו את פלג גופו העליון. הזיהוי התבסס על צורת שערותיו, תווי פניו – מהאף עד המצח, וזאת בשל הפגיעות שהיו בפה ובלסת. גם זיהו צורת ידו, שהייתה מונחת על חזהו. עוד זוהתה הגופה על פי שערות פלג הגוף העליון, צורת הכתפיים והצורה הכללית של פלג הגוף העליון. תצהיריהן של עותרות 1 עד 3 רצ"ב ומסומן באות ע' 2 עד ע' 4.
2. ביום 2.2.2004 פרסם דובר צה"ל הודעה לפיה:
- "כח מיוחד של צה"ל הגיעה בשעות הצהריים למחנה הפליטים אל עאידה, במטרה לעצור את _____ אבו עודה, ראש חוליוח עז-אדין אל קסאם מאזור בית-לחם, בכיר מהנדסי החמא"ס בבית-לחם.
- במהלך סריקות שערך הכוח בתוך המבנה, פתח המחבל באש לעברו ממחבוא בו הסתתר. מירי זה נפצעו חייל באורח קשה וקצין צה"ל באורח בינוני.
- המחבל, אשר ניסה להימלט דרך פתח מילוט, נתקל בכוח שהיה מחוץ למבנה ופתח באש לעברם. מירי זה נפצע חייל באורח קשה וחייל נוסף באורח קל. הכוח השיב באש והרגו."
- העתק הודעת דובר צה"ל רצ"ב ומסומן באות ע' 5.
3. כהתאם לנוהל זיהוי של קצין רפואה ראשי האמצעי הראשון לזיהוי גופה הינו זיהוי על פי תווי פנים. העתק מרף הפתיחה של הנוהל הנ"ל רצ"ב ומסומן באות ע' 6.
- העותרות טוענות כי הן זיהוי את תווי פניו של אחיהן המנוח, גם אם חלק מתווי הפנים עוותו בעקבות הפגיעה בחלק התחתון של הראש. כאמור הן גם זיהוי את אחיהן המנוח לפי מבנה גופו, צורת ידו, ושערותיו – הן בראש והן בפלג גופו העליון.
4. העותרות ואמן מבקשות לקבל את הגופה לקבורה. ב"כ ראז של העותרות פנה ביום 4.2.04 ליועמ"ש של המשיב בבקשה לקבל את הגופה. רצ"ב ומסומן באות ע' 7 העתק פנייה ראשונה זו.
- ביום 4.3.04, אחרי שההליכים בבג"צ 1900/04 הסתיימו והעותרות 1 עד 3 זיהו את גופת אחיהן במכון הלאומי לרפואה משפטית באבו כביר, פנה ב"כ העותרים אל לשכת היועמ"ש של המשיב בבקשה ליתן מענה לבקשתן לקבלת הגופה לקבורה. העתק פנייה זו רצ"ב ומסומן באות ע' 8. עובר להגשת העתירה בירר ב"כ העותרים עם סרן ויינברג האם נתקבלה החלטה בדבר החזרת הגופה ונמסר כי הבקשה לא הוכרעה.
- העותרות חוששות שהמשיב מעוניין בהליך של סחר מכר בגופות או שהוא מעוניין להשתמש בגופה דגן כ"קלף מיקוח" ולפיכך אינו משיב לפנייתיהן.

5. העותרות מפנות לבג"צ 5688/92 ש' ויכסלבאום ואח' נ' שר הבטחון ואח', פסקי דין, כרך מז, חלק שני, 812 שם כתב השופט ברק (כתוארו אז) בעמ' 828 את הדברים הבאים:

"12. כבוד האדם הוא, כפי שראינו, כבודו של הנפטר עצמו. "השאיפה לקבורה ראויה היא טבעית לאדם בתור שכוה" (ע"א 294/91 (3) הנ"ל, בעמ' 520). זהו גם כבודה של משפחת הנפטר (ראה בג"צ 3933/92 מוסטפה בראכאט ואח' נ' אלון פיקוד המרכז (להלן - פרשת בראכאט) (15)). עמדתי על כך בע"א 294/91 (3), בציני, בעמ' 520:

"לבני משפחת הנפטר עומדות הזכות והחירות, כי זכרו של יקרים יכובד בדרך הנראית להם כראויה, וכי תינתן להם האפשרות להביע את רגשותיהם כלפיו באופן הנראה להם כמתאים."

ברוח דומה ציין השופט עציוני בפרשה אחרת:

"כולי עלמא לא פליגי שזכותו של כל אדם לכבד בדרך נאותה את זכרם של אהוביו שהלכו לעולמם, בהתאם לאורח חייהם ולמסורתם כל זמן שדבר זה אינו פוגע ברגשות או באינטרסים לגיטימיים של הזולת. וברור גם ש"בית קברות הינו מקום לא רק לקבורת המתים, אלא גם להבעת האהבה והכבוד שרוחשים החיים למתים"..." (ע"א 280/71 גרעון נ' חברת קדישא חש"א ואח' (16), בעמ' 23).

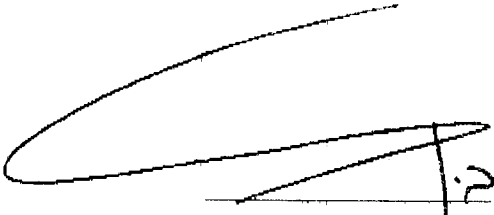
ועל אותו רעיון חזר המשנה לנשיא, השופט אלון, בציני:

"ואף זו הלכה פסוקה היא, כי "כבוד האדם" בענייננו משמעו, בראש וראשונה כבוד המת, היינו רצונו המפורש או המשוער של הנפטר, וכבוד החיים, היינו רצון משפחת הנפטר, אוהביו ואהוביו, המבקשים לכבד את זכר הנפטר" (ע"א 1482/92 א' הגר נ' ח' הגר נאח' וערער שכנגד (17), בעמ' 802-801).

העותרות יטענו כי אי החזרת הגופה הינו בניגוד לעקרונות הג"ל.

6. אשר-על-כן, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הצו המבוקש ולהופכו להחלטי.

ירושלים, 21 מרץ, 2004

אנדרה רוזנטל, עו"ד

ב"כ העותרות